

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA S VÝKONEM

TRUS a punkční nebo fúzní biopsie prostaty

Jedná se o sdružený diagnostický výkon, ultrasonografické vyšetření (event. se současným sloučením obrazu z magnetické rezonance) prostaty sondou zavedenou do konečníku a odběrem prostatické tkáně bioptickou jehlou.

Výkon se provádí na základě vyšetření prostaty přes konečník prstem a také na základě vyšetření krve – hodnot PSA (prostatický specifický antigen, ng/l), freePSA (volné frakce PSA, ng/l) a jejich poměru (%), případně PHI (prostate health index) u vybraných mužů, případně na základě výsledku magnetické rezonance prostaty (PIRADS 4-5) Biopsie prostaty je rovněž opakovaně prováděna u pacientů s již prokázaným nádorovým onemocněním, kteří se rozhodli pro aktivní sledování bez operace či ozařování.

Pokud Vám byla zjištěna odchylka od normálního nálezu při výše uvedených vyšetřeních je nutné provést TRUS s biopsií prostaty. Příčinou těchto změn při vyšetřeních může být nezhoubné zbytnění prostaty, zánět prostaty, ale především zhoubný nádor prostaty. V současné době jde o jediný způsob, jak diagnostikovat zhoubný nádor prostaty při podezření na přítomnost takového onemocnění. Cílem je včasná diagnostika, místní lokální výskyt tohoto onemocnění v prostatě je vyléčitelný na rozdíl od situace, kdy nádor již prorůstá do okolí nebo dokonce postihuje vedle prostaty i jiné orgány. V těchto případech je možné onemocnění pouze zmírnit, ale nikoliv vyléčit.

Punkční biopsie prostaty nemá alternativu.

Popis zdravotního výkonu

Příprava na výkon vyžaduje vyprázdnění konečníku (spontánně či klysmatem), zároveň se podávají preventivně antibiotika. S dostatečným časovým předstihem (dle druhu užívaného léku) je nutno před zákrokem vysadit všechny léky ovlivňující krevní srážlivost. Pokud užíváte léky ovlivňující srážení krve /Aspirin, Anopyrin, Godasal, Warfarin, Plavix apod./, je nutné tyto léky po domluvě s ošetřujícím lékařem a ev. internistou vysadit na 7-10 dní před výkonem. Vyšetření se provádí v poloze na boku s pokrčenými dolními končetinami, do konečníku je zavedena ultrazvuková sonda, nejdříve se změří velikost prostaty, posoudí struktura a ohraničení žlázy, poté se pod ultrazvukovou kontrolou bioptickou jehlou odeberou vzorky tkáně prostaty (počet vzorků bývá 10 až 12 podle velikosti prostaty). Odebrané vzorky tkáně se pak podrobí mikroskopickému (histologickému) vyšetření patologem. Rozbor nálezu trvá zpravidla 7-14 dní.

Délka trvání tohoto vyšetření je kolem 10 minut.

Vyšetření nebývá příliš bolestivé, ale spíše nepříjemné. Pokud tento krátký operační výkon odmítnete, vystavujete se riziku, že případné nádorové onemocnění prostaty nebude zjištěno včas a nebude tedy ani včas léčeno. Výkon se provádí na urologické ambulanci, zpravidla není nutná hospitalizace,

Krátce před výkonem je pacientovi doporučována aplikace injekčního analgetika intramuskulárně, většinou do gluteální oblasti. Podání analgetika je dobrovolné, a pacient jej může odmítnout. Po výkonu je třeba dodržovat klidový režim na lůžku a zvýšený příjem tekutin.

Obvyklá rekonvalescence po zákroku je týden.

Komplikace zdravotního výkonu

Samotný odběr prostatické tkáně při punkční biopsii je, i při maximální pečlivosti provedení výkonu, zatížen určitým rizikem komplikací. Komplikace po tomto výkonu nejsou příliš časté. Krvácení z močové trubice či z konečníku nebývá výrazné intenzity, většinou do 2-3 dnů odezní, silnější krvácení je vzácné. Krev ve spermatu, pokud se objeví, může přetrvávat i delší dobu. Další komplikací může být přes podávané antibiotikum močová infekce s teplotou, s následným rozšířením infekce krevní cestou, tzv. septickým stavem. Jiné komplikace, jako například zástava močení /retence/ nebo vytvoření hnisavého ložiska v prostatě, jsou vzácné.

Prohlašuji, že jsem byl lékařem úplně a srozumitelně poučen o povaze svého onemocnění a plánovaném výkonu. Byl jsem poučen i o alternativách léčby a možných důsledcích v případě neprovedení tohoto výkonu. Během poučení jsem měl možnost klást lékařovi doplňující otázky, a pokud tomu tak bylo, byly mi úplně a srozumitelně zodpovězeny. Jsem si vědom všech rizik i komplikací spojených s tímto výkonem. Byl jsem poučen o tom, že mohu svůj souhlas s výkonem odvolat a také o tom, že odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné ohrožení zdraví nebo ohrožení života. Byl jsem informován a vzal jsem na vědomí, že předpokládaného výsledku uvedeného zdravotního výkonu nemusí být dosaženo. Poučení jsem rozuměl a s výkonem souhlasím.

Jméno a příjmení pacienta .....

Rodné číslo pacienta .....

V Jihlavě dne: .....

Podpis pacienta.....

Podpis lékaře.....